

SEX UIT TABOESFEER

EERSTE SEXSHOP IN CHINA GEOPEND

ZOP, 6 augustus 1993

Sex was taboe in China. Het werd in Poëtische termen omschreven als 'het spel van regen en wolken' en openlijke discussie erover was uitgesloten. Een recent onderzoek in Shanghai wees uit het voorspel in China minder dan een minuut duurt, dat 70 procent van de vrouwen geen orgasme bereikt en dat het met sexuele kennis onder de jeugd bar staat gesteld. Dankzij de hervormingspolitiek is dit aan het veranderen. Staat China op de drempel van een sexuele revolutie?

(Door Jan van der Made)

BEIJING (ZOP) "Plak een strook van vier postzegels rond de penis. Als ze 's morgens zijn gescheurd bewijst het dat je 's nachts een erectie hebt gehad", luidt het advies van de tentoonstelling "Mensheid en Sex" aan mannen die vrezen impotent te zijn. De tentoonstelling die deze maand in de Yangrou hutong ("Schapenvleessteeg") in Noord-west Peking wordt gehouden is een van de eerste in haar soort in China.

"Geboortebeperving en anticonceptie zijn belangrijk, maar het voornaamste doel is onderwijs. Vooral voor de jeugd", vertelt mevrouw Liu Lili die de tentoonstelling opzette. Geheimen en gevaren van sex worden belicht aan de hand van houten poppetjes die standjes uitbeelden en kleurenfoto's van door syfilis, sjankers en aids weggeteerde lichamen.

Er komen minder dan honderd mensen per dag naar de tentoonstelling, bedroevend weinig in een stad met 13 miljoen inwoners. "Schroom", denkt Mevrouw Liu. "Chinezen zijn niet gewend om over sex te praten". De Beijing ribao (Dagblad van Beijing) citeerde vorige maand een onderzoek waar 20.000 mensen aan hadden meegedaan. Conclusie: slechts drie procent van de middelbare scholieren had sexuele kennis via voorlichting op school opgedaan en vier procent via de ouders. Officieel wordt er sinds 1987 sexuele voorlichting in de klas gegeven, maar "scholen en ouders willen de verantwoordelijkheid niet op zich nemen", aldus de krant.

DOKTER GEZOND

De Communistische Jeugdliga, broedmachine voor jonge Partijkaders durft die verantwoordelijkheid wèl aan. Op 8 juni werd de Dokter Gezond Hotline voor Sexuele Opvoeding opengesteld, de eerste in China. Van vier uur 's middags tot twaalf uur 's nachts kunnen adolescenten vragen over sexuele problemen stellen.

Dokter Gezond heeft maar één lijn, gevestigd in een houten loods achter het hoofdkantoor van het Centrale Comité van de Jeugdliga. Het toestel staat roodgloeiend. Dokter Yang, een bezwete psycholoog die als vrijwilliger voor de hotline werkt: "We hebben nog een hoop problemen. We weten van kinderen die stiekem bellen en als ze betrap worden slaag krijgen van hun ouders". Dagelijks komen er meer dan tachtig telefoontjes binnen; de meeste vragen gaan over zaadlozing en masturbatie, zaken die in de familiekring nog onbespreekbaar zijn.

De lijn "voorziet duidelijk in een grote behoefte", aldus dokter Yang, maar de doelgroep is vooral de jeugd. Dat ook volwassenen voorlichting kunnen gebruiken bewees een geruchtmakend onderzoek in Shanghai, samengesteld door sexuoloog Liu Dalin, in 1991. Het onderzoek wees uit dat minder dan 30% van de vrouwen "plezier beleeft" tijdens de gemeenschap (over "orgasme" werd niet gepraat omdat men meende dat veel vrouwen dat begrip toch niet zouden kennen), en bij 34 procent van de ondervraagden duurde het voorspel korter dan een minuut.

ADAM EN EVA GEZONDHEIDS-BESCHERMINGSCENTRUM

Gebrek aan privacy is hiervoor ook een belangrijke reden. "Ik woon met mijn vrouw en kinderen in één kamer", vertelt een vijfendertigjarige employee van een vliegtuigmaatschappij. "In de kamer ernaast wonen haar ouders. De wanden zijn van bordpapier, en je kunt elke zucht horen. Dat idee stimuleert niet". Dit privacyprobleem wordt langzamerhand opgelost door een grootscheeps herhuisvestingsprogramma waarbij de bouwvallige huizen in de stegen van Beijing's binnenwijken worden afgebroken en vervangen door torenflats. En ondertussen wordt ook aan voorlichting voor volwassenen gewerkt.

Aan de drukke Fuchengmen-Boulevard verscholen achter een rij bomen ligt het Adam en Eva Gezondheids-beschermingscentrum, China's eerste sexshop. "Twee jaar geleden las ik een artikel in een tijdschrift over een vrouw die was verkracht", vertelt Wang Yan, manager van Adam en Eva: "Ze vertelde dat niet tegen haar man en ook niet tegen de politie. Daarna vroeg ze een echtscheiding aan. Volgens het artikel had ze tijdens de verkrachting gevoeld 'wat een echte man was'; haar eigen man met wie ze tien jaar was getrouwd had nooit met haar geslapen". Geschokt door dit relaas besloot Wang Yan dat de situatie anders had kunnen uitpakken als het echtpaar een betere sexuele voorlichting had genoten.

"Toen een vriend terugkwam uit het westen vertelde hij over sexshops. We kregen toen het idee om een 'sexshop met Chinese karaktertrekken' te openen met de nadruk op voorlichting en het verhogen van sexueel plezier en niet, zoals in het westen, op porno." Het resultaat is klinisch. Het 'Gezondheids-beschermingscentrum' ("Sexshop' vonden we te aanstootgevend") is geaffilieerd met het nabijgelegen Renmin(Volks)ziekenhuis dat er geld in heeft geïnvesteerd. Het Adam en het Evagedeelte van het centrum zijn afgescheiden, ze hebben zelfs een aparte voordeur. Wang: "In het begin kwamen er alleen maar mannen. Vrouwen zijn verlegen dachten we. Die zien sex nog als een geheim. Dus hebben we een speciale afdeling voor vrouwen gecreeerd, zodat ze ongestoord kunnen kopen wat ze willen".

DURE LINGERIE

In het Adamgedeelte staart een aantal mannen in de vitrines naar de merkwaardige uitstalling Mandarijneendvacuumpompen, die in dertien minuten voor een erectie kunnen zorgen (en drie dagen na de opening waren uitverkocht), flessen likeur met erin een "Rood-gekleurde salamander" ter genezing van "Algehele debiliteit, motorische storingen en impotentie" en voor "vrouwen die geen kinderen kunnen krijgen", Fulex- en Dubbele Vlindercondooms voor 80 cent per tien.

In het Evagedeelte zijn alleen de bedienden, gestoken in lange witte jassen, vrouwen. De politiek van de scheiding der sexen faalt: het nieuwsgierige publiek bestaat ook hier alleen uit mannen. Ze observeren etalagepoppen met lingerie, borstvergroterende zuignappen, spiraaltjes en tampons. "Vrouwen laten hun vrienden naar binnen gaan om de spullen te kopen. Die kunnen dan gelijk laten zien dat ze veel geld hebben door dure lingerie cado te geven", vertelt een verkoopster.

Met een dagelijkse omzet van drieduizend gulden en plannen om kantoren in drie grote steden te openen vult Adam en Eva een gat in de markt. Maar hoever gaat China's sexuele revolutie? Dat ondervond afgelopen Wan Yanhai die een club voor homoseksuelen beheerde, Men's World. Wan, een werknemer bij het Instituut van Gezondheids-onderwijs, die ook een aids-hotline onderhield, betoogde dat homoseksuelen, prostituees en drugsgebruikers het recht hadden om hun eigen groepen te vormen vanwege hun lage status in de maatschappij. Via deze groepen zou voorlichting over onderwerpen als aids makkelijker kunnen verlopen. Het resultaat was echter dat Wan werd ontslagen en de club van overheidswege moest worden gesloten. Homosexualiteit wordt in veel gebieden nog als een misdaad gezien. De grenzen van het toelaatbare zijn hier bereikt.